

Incipit secundus.

Riori libello

globū totius mōi oculis cor-
poris respētauimus sequēti iā tempus:
in quo voluif oculis cordis ante pona-
mus. Eūū est ante mōm cuz mōdo: post
mōm. hoc ad solū deū ptinet: qui nō fu-
it nō erit sed semp est. Tempora eterna
s̄b euo sūt: z hoc ad archetipū mūdum:
et angelos ptinet: qui añ mōm esse cepe-
runt: z cū mōdo: z post mōm erūt. Tem-
pus aut mūdi ē ymbra cui s̄b cū mōdo in-
cepit z cū mōdo desinit veluti si funis ab
oriēte in occidētem extēderet: qui coti-
dīe plicādo collectus tādē totus ab-
sumeret. Per hoc extēdūt secula: sub s̄b
currūt vniuersa in hoc mōdo posita: hoc
vnuscuiusq; vita mēsurat s̄b series diez
et annoz terminātur. Tempus em̄ a tē-
peramēto dicit: z nihil aliud q̄ vicissi-
tudo tempoz intelligit. Hoc q̄ in atho-
mos ostēta momēta: ptes: minuta: pun-
ctos: horas q̄drates: dies: ebdomadas:
mēses: vicissitudies: annos tidlos: eta-
tes: secta diuidūtur athemus dicit inse-
cabile. Est em̄ illud quod in sole volat.
Est aut minimū temporis spaciū: sicut
motio palpebre oculi: quod z ictus o-
culi dicit z ē trecentesima. lxxvj. pars vni-
us ostenti. Ostētum dicit quod aliquid
ostendit aspiciētibus. Est aut. lx. pars
vnius hore habens in se ccc. lxxvj. atho-
mos. Abomētū ē motus syderuz: vnde
et dicit z ē. xl. pars hore cōtinens osten-
tū vnū z dimidiū. Partes a partitione
zodiaci qui in tricenos dies: p singulos
mēses partit. Est aut. xv. ps hore hūis
in se duo momēta z duas partes momē-
ti. Adinutū esse minus interuallū in ho-
rologio. Est aut. x. pars hore cōtinens
partē vnā z dimidiā. Pūctus ē paruus
ascēsus pūcti in horologio. Est aut. iij.
pars in sole alū. y. in luna. hore: habēs

duo minutz dimidiū. Hore ē termi-
nū cuiusq; rei. Estā t hore q̄diu aq̄ stās
a tactu lapidis mouet: z est. xij. pars di-
ei: stans ex. iij. pūctis. x. minutis: par-
tibus. xv. momētis. lxj. ostent. lx. atho-
nis. xxij. d. xl. j. hō at dicit series vel ym-
bra et dicit ab horologio. et est certus li-
mes tēporis in horologio. Quadrans
ē. iij. pars diei: habēs tres horas: natu-
ralis aut diei. vj. horas. j. dies ē. vij. ps
ebdomede vulgaris: continens horas.
xij. Naturalis aut. xxij. Dies aut dicit
a discernēdo: eo q̄ lucem ac tenebras di-
scernat. Est aut dies aer sole illustrat: ē
hic. Lū em̄ sol est super terrā ibi dies cū
s̄b terra ibi ē dies. Lū aq̄lonarez ptē ce-
li circuit nobis: indeuxa terre positus.
cicius surgit z tardius occidit: z ido lō-
giores dies facit. Lū vero australē p am-
bulat: nob tardius surgere: z citius oc-
cidere videt quia tumor terre medie: q̄
rotunda est visui nostro obicit: et tunc
quod nobis breuiorē illi aut parti lon-
gissimos facit. Zodiacus nāq; ex. xij. si-
gnis cōstans: ab aquilonem austrū por-
rectus flexuoso lapsu cingit celū s̄b quo
sol currēs mōm in. vij. parabellos: id ē
circulos diuidit: q̄bus singulis diuisuz
diez facit. Lōgitudō aut zodiaci in. ccc.
lx. partes secat. Latitudo ei: in. xij. par-
tibus. Partū aut sectio nihil aliud ē q̄
solis vnus diei pgressio. Tūquodq;
ergo signū p duas horas orit per duas
occidit: z in vnoquoq; sol. xxx. diebus
immozat. Qui dum flexuoso draconis
meatu: s̄b signis zodiaci obliqui mūdū
in. vij. circulis diuidit. Primus circu-
lus ab india versus austrū: per mare ru-
brū z affricam ad columnas herculis p-
uenit. Hercules em̄ orbem perrāsiens:
ibi colūpnas fixit: vbi finem mundi esse
putauit. In hoc ergo circulo equinoctij
die medie gnomoni: radius horologiū.
vij. pedum ymbra reddat. Dies lōgissi-
mus. xij. horas equinoctiales habet.

Anim.

Quod tempus sit.

Tempus diuisio.

Athemus, tempus infedile.
Incipit opus.

Opus diuisio.
Incipit opus.

Momentum, tempus infedile.
Incipit opus.

Partes, tempus infedile.
Incipit opus.

Adinutum, tempus infedile.
Incipit opus.

Secundus ab oc-
dit et perles aut
cunctis ab ocu-
naba affice pte
notu xxxv. ped
longi reddat. D
c. xv. parte vnus
indis vnus po
notu. pampio
vscu. ac am
mides dicit m
facunt loq; filu
vide. ac. xxx. v
alio latere ma
cladu. p. p. p.
s̄b galle. c. c. u.
du ad occidit.
ci vnus. xx.
ce. h. h. h. h.
us hoc. Qui
sp. maris cont
macedonia. ta
nes: s̄b pania
dum ymbra s̄
es h. corū. xv
as gentes: cor
ricos: cam pa
hyspaniam: z
inde perlitit
ix. ymbre. vi
ac nonā pten
ra caspy mar
ueria veneta
transalpinā e
riā vadit. Et
bre. xxxvj. z
xv. z quittar
ramus aram
narbas daco
has ingredie
ram. xvij. d
s̄b sol q̄rao
c. xv. in aq̄
vniū mēre
na riam: vbi

De imagine mundi.

Secundus ab occasu indie p medos vadit et per ses arabiam: syriam: cypri: cretam: lilibeū: mōtem sicilie et septentrionalia affrice ptingit. Umbilicus in eaq̄ noctio. xxxv. pedum: vmbra. xx. peduz longā reddit. Dies maxima. xiiij. horaz z. v. parte vnius hore. Tertius orif ab indijs imano p̄ximis z p caspias portas thaurū: pamphilā: rodum: cycladas. syracusas catinam z pergades tēdit. gnomides cūctie: vmbra. xxxviii. victarū faciunt longissimos dies. xiiij. hore z dimidie. ac. xxx. vnius hore. Quartus ab altero latere imau p ephesum mare cycladuz. septentrionalia sicilie narbonēsis gallie exortua affrice maritima tendit ad occasum. Gnomio. xxv. peduz facit vmbra. xx. pedū. Longissimos dies habz. xiiij. horas: z tercias duas vnius hore. Quinto circulo ab introitu caspij maris continet̄ bactria: armenia: macedonia: tarentum: iustū: mare: baleares: hispania media. Gnomio septē pedum vmbra. sex reddit. Maximus dies horarū. xv. Sextus cōplectit̄ caspias gentes: coucasum samotraciam: illiricos: campaniam eutruriam: massiliaz hispaniam: terraconensem mediam: et inde per lūsitaniā. Gnomonis pedes ix. vmbre. viij. lōgissim⁹ dies horas. xv. ac nonā ptem hore. Septimus ab altera caspij maris hora incipit z p tracie a uersa venetiam: cremonam: raennam transalpinā galliam pirencum: celtiberiā vadit. Gnomonis. xxxv. pedes: vmbre. xxxvj. Amplissima dies horarum xv. z quintarū ptium hore trium. Octauus atanay p meotium lacum z sarnathas dacos: partem q̄ germanie: gallias ingreditur. Longissimus dies horarum. xvj. Gnomio vt sup̄ Extra hos facit sol quatuor circulos: duos in austro. et duos in aquilone: verū in austro per insulā meroen et ptolomaidā: rubi maris vrbem: vbi longissimus dies. xij. ho-

rarū: dimidīa hora amplior. Alterū per syenem vrbē egypti. que est horarū. xiiij vñū in aquilone p hyperboreos mōtes et britaniā horarū. xvij. Alterz sciticum: a ripheis iugis in thilen in quo sex mē-sibus est dies: sex alijs nox. Adhuc i alijs terrarū locis variat sol vmbra. nā vmbilici qui gnomio dicitur vmbra in egypto equinoctiali die: meridie paulo plus q̄ gnomonis dimidīa mēsuram efficit. In Roma quarta pars gnomois deest vmbra. In ancuna supest. xxxv. In venetia iisdē horis vmbra gnomoni par fit. In syene solsticiali die medio n̄ la fit vmbra: ibiq̄ puseus a philosophis ad hoc ipm factus totus interius illuminatur. In meridie sunt populi fisci v̄icti qui vmbra ex vtroq̄ latere mittunt. In india super flumen hipasim in solsticiali die vmbra absumit̄. Apud trogoditas. xlv. diebus ante solsticium: et totidem postea vmbra penit̄ absumit̄. z his. xc. diebus vmbra in meridie iacit̄ In merore insula nili bis in anno absumitur vmbra cum sol est in. xij. pte thauri. z in. xiiij. leonis. In india sunt loca afficia dicta: ibi non sūt vmbre. z septentrio ibi non videtur. Orizon est q̄ntū aspectus cuiusq̄ in circuitu circūscribit z celū vndiq̄ terre imminere putat: qd̄ in lato mari melius dinosci potest: vbi nullum obstaculum se prebet Extendit̄ aut̄ orizon in spaciū longitudinis: ecc̄ z. lx. stadior. Centuz enī z. lxxx. stadia nō excedit acies cuiusq̄ videntis. Sed visus cum ad hoc spaciū venerit deficiens in rotunditatem recuruat̄. Hic numerus geminatus in ante et retro orizonem efficit. De tribus diuisionibus diei. Dies vulgaris habet tres diuisiones: mane meridiē: sup̄mum. mane ab ortu sol vsq̄ ad quartā horā dicit̄ a mano quod est bonū: nihil enī melius luce: vel a manibus. i. dijs infernalibus qui diē tota nocte inclusā mane emittūt

*na post q̄to stadia variat
Sarisantes.*

Libër

*Dies secundum varietate
vix inuoluit.*
*Hebreis inuoluit a mane
et. Pura in mane sunt.*

Aberidies q̄si media dies: et dicitur a me-
ra. i. pura dies. Sup̄muꝝ ab hora nona
vsq; ad solis occasu: et dicitur inde q̄ sup̄
primat solis cursuꝝ hebrei chaldei et p̄
se a mane die inchoantes in mane finiunt.
Egyptu ab occasu vsq; ad occasu. Ro-
mani a medio noctis vsq; ad meridiem
ymbri et athenienses a meridiem vsq; ad
meridiem. **C**ristiani a vespera vsq; ad ve-
spera. **De nominibus dierum.**

Sic autem hebrei nominant dies. **U**na
sabbati vel sabbatoꝝ: vñ p̄ria sabbati. se-
cunda sabbati. iij. sabbati. iij. sabbati. v.
sabbati. vj. sabbati. sabbatu. **P**aga-
ni vero sic **D**ies sol. dies lune. dies mar-
tis. dies mercurij. dies iouis. dies vene-
ris. dies saturni. Sed cum hec nomina a
planetis habeant videndum: cur non eundem
ordinem seruēt. Sed hec causa est. **D**ies
naturalis diuiditur in. xxiiij. horas. **E**x
quibus si vnicuique planete p̄ circuituꝝ ter-
rena hora tribuitur: exp̄sis oibus tui pla-
nete prima iteꝝ obuenerit. **I**huic nomen
ascribitur: christiani autem sic dies nominant.
Dies dominica: ij. feria. iij. feria. iij. feria.
quarta feria. sexta feria. sabbatum.

De nocte.

Nox dicitur a nocēdo eo q̄ noceat oculo.
Est autem nox: solis absentia: ymbra
terre. Sit autem ymbra a corpore et luce. **D**um
enim lux solis est sub terra: corpore terre ym-
bra sup̄ius parit: que vsq; ad lunam p̄tin-
git. **D**icitur autem ymbra quasi ob radium
solis sc̄z. **U**bi lux par est corpore: ibi par est
ymbra. **U**bi lux maior est corpore: ibi ym-
bra deficit. **U**bi lux est corpore exilior: ibi
ymbra in infinitum crescit. **L**um sol australem
celi partem plustrat: nobis noctem plon-
gat. **L**um vero aquilonem nobis eam breuiat.
Lum luna ymbra noctis incidit a luce de-
ficit. **E**t hic defectus eclipsim dicitur. **S**ole
vero obiecto lune eclipsim patitur: dum vi-
delicet luna sub sole in eadem linea gradi-
tur. **De septem temporibus noctis.**

Illabet autem nox septem tempora vicem. crepus-

culum vesperum **L**oticinium. **I**ntempestum
Gallicium. matutinum. diluculum. **C**repus-
culum est dubia lux. **C**reperum enim dicitur
dubium. **E**st autem intra tenebras et lucem. ves-
perum a stella que vesper vocatur. **L**oticium
enim cum omnia concitet et tacet. **I**ntempestum
media nox cum non est tempus operandi. **G**al-
licium cum galli cantant. **M**atutinum cum ma-
ne auroꝝ aduertat. **D**iluculum incipiens
diei lux. **De ebdomada**

Ebdomada est. iij. psalmarum mensis.
Dicitur autem grece a septenario numero.
Ebdomada enim dicitur. vij. latine autem dicitur
septimana: quia septem manes id est septem
dies hec habet. vij. species. **P**rima eb-
domada est diuina que deo cuncta. vij. diebus
cuncta condidit: et in septimo requieuit. **S**e-
cunda est in qua hic mundus voluit: in qua nos
exemplo dei sex dies operamur: et in septima
requiescimus. **T**ercia est. vij. ebdomada
de in simul. post quas penthecostes ce-
lebratur: in qua lex iudeis: spiritus sanctus christi-
anis datur. **Q**uarta est. vij. mensium: post
quos festiuitas tabernaculoꝝ seruabatur.
Quinta est septem annorum: post quos annus
remissionis agebatur: in qua populus ab opere
cessare iubebatur. **S**exta est septies septem
annorum post quos annus iubilaeus seruabatur.
Septima est septuagies. vij. annorum post
quos christus nasci a danielle imo ab angelo
promittebatur. **De mensibus.**

Mensis est. xij. psalmarum anni. **D**icitur autem a me-
sura: vñ a mense quod est luna. **L**unaris autem
mensis. xxix. diebus. et. xij. horis imple-
tur. **S**olaris vero. xxx. diebus. ac. x. semis
horis. **Lunaris mensis.**

Lunaris mensis est a noua luna vsq;
ad nouam lunam. **L**una autem puolat zodiacum
cum. xxix. diebus. et. xij. horis. **B**is duode-
cim sunt. xxiiij. quod est integer dies. hic quia
non potest diuidi: vni menses ascribitur. **I**nde est
quod vnus mensis habet. xxx. alter. xxix. finis
lunae. **Solaris.** **S**olaris mensis est vni signi progressio. **S**ol in vnoquoque
signo moratur. xxx. diebus et dimidio. **Q**ui

De imaginemundi.

dimidius in duobus signis: efficit integrum diem. Hic q; nō pōt in duo parti: vni mēsi ascribitur: et ideo habet mensis vnus. xxx. alter. xxix. De noibus mensiuz. Hebrei auctore moise: sic menses nomināt incipientes ab april: i quo pascha celebrat. Assan apud nos: aprilis. Jar: mai^o. Suan: Junius. thazmul. Julius. Dabet: augustus. Elul: september. Tesserī october. maseruan: no uember. Lasleu december. Thebet Zanuarius. Sabath: february. Adar marcius. Egyptij vero abrahaz auctore mēses a septēbā cōputant. sicq; eos vocāt Tot apud nos: septēber et faosi october Athir nouember. Lhoeach. december. Tibi Zanuarius. mechir: february. Femenoth: martius: farmuti: aprilis. Pacho maius: paudi Juni^o. Ephisi Juli^o. Abefori august^o. Greci aut foroneo auctore a decembri: menses inchoant: q; sic appellant. Apuleios apud nos decēber. Edinos. Januari^o. Pitios: february. bistros martius xanticos: aprilis. Arthemios: maius: deseos Juni^o. Panemos Julius: loos augustus. Horpieos septēber. Ihiperbeteos: october. dyos Nouember.

De mensibus Romanorum.

Romulus romanus. x. mēses ordinauit: quoz primū martiuz a marte: qui in mēse hoc in frigiana natus est noiauit. cuius se filiū flo p̄dicauit: decimū xō decembrē nominauit. Quā xō pompilius duos. Ianuarium scz et february adiecit. Sūt aut mēses romanoz ab ydolis a rebus: a regib^o: a numeris dicti. Primus Ianuarius dicitur a ianodeo p̄ncipij: eo q; hic mensis est p̄ncipiū anni. Dicit etia a ianua eo q; p eum intret annus. Secundus ē february a februo: id ē plutone deo infernali: cui hoc mēse sacrificabāt: dū ciuitatez in honore eius luminibus lustrabāt Dicit etia a febre. i. a frigore: q; frigidū

est illud temp^o. Tercius martius a marte deo belli patre romuli auctoris romane gentis. Qui marti milites hoc mēse sacrificabāt. Dicit etia a maribus eo q; cūcta animantia tūc mares desiderent. Quartus aprilis ab affrodisi vel a frili id ē venere dea amoris: cui consecratus erat hic mensis. Dicit etia aprilis quasi apilis eo q; appiat terrā in flores. Quintus maius a maio: id est a ioue: q̄si a maiestate: siue a maia matre mercurij: cui mercatores hoc mēse sacrificabāt. Dicitur etiam a maioribus: scz p̄ncipibus romanoz. q; hoc mēse ioui immolabant. Sextus est Junius a iunone dea regni dictus: cui erat cōsecratus. Dicit etiam a iunioribus q; armis romani defendebāt et regni fastigiū a Junone affectabant. Septimus est Julius a iulio cesare: qui in hoc mēse impator creatus: et hoc indeū relatus est. Hic prius quintilis dicebatur: eo q; quintus eēt a martio: q; prim^o erat cōstitutus a romulo. Octauus augustus ab augusto cesare: qui in hō mēse victor extitit: et romanū imperiū adauxit: ideoq; deitate p̄meruit. Hic pri^o sextilis ē dictus: eo q; primo martio eēt sextus. Non^o september quasi septim^o ymber. Decimus october q̄si octau^o ymber. Undecimus ē nouember q̄si nonus ymber. Duodecimus mensis ē decēber quasi decim^o ymber. Sūt enī hij mēses pluuiiales: et ido a numero et ymbre nomen habent.

De kalendis.

Alēde a kalo xbo qd ē voco dicitur. Pōtifer nāq; nouā lunā regi nūciare debuit post cui^o sacrificiū kalo q̄ndes vl series clamauit Per hō q; signū plm in curiā: ob hō calabriā dictā ad sacrificiū cōuocauit: et ab hoc xbo kalo p̄mam diē mēsis kalēdas vocari placuit. In p^o. ix. dies vulg^o de rure cōuocati i vrbē romā uenit: et ibi feriarū seruādarū scita a rege vel pōtifice accepit: et inde none dicuntur Dicitur

Liber anselmi

cum etiam a nudinis. i. mercatoribus quibus
in urbe deferebantur vel ibidem emebant. Id
dicuntur quod menses diuiduntur: ab iduare quod
est diuidere. Dicuntur etiam ab ydea quod est
species: quia luna plena sui speciem in me-
dio mense monstrat. Hebrei et greci et
egyptij nec kalendas nec nonas: nec yd
obseruat: sed tantum dies ad nouam lunam repu-
tant. Vicissitudo in quatuor tempora anni diui-
ditur: et unum quodque tribus mensibus distin-
guitur. Dicta autem vicissitudo: quia vices mu-
tat in mundo.

Aer est quarta pars anni: consistens tribus
mensibus. Dicitur autem a vernado: quia tunc pra-
ta viridet silue frondet. hoc est humidum
et calidum: et in hoc fit equinoctium.

Stas est quarta pars anni: consistens
tribus mensibus: et dicitur ab estu-
calore. Hec est calida et sicca. Hec
et messis vocatur: et in hac solstium celebratur
Etumnus est. iij. pars anni. ha-
bens tres menses: et dicitur ab au-
tumno. i. colligo. scilicet fructus terre
hic est frigidus et siccus. hic etiam vide-
mia notatur. et in hoc equinoctium libera-
equatur.

Tempus est quarta pars anni et tribus
mensibus perficitur: et a rigore vel steri-
litate dicitur. Est autem frigida et humi-
da: et in hac agit solstitialis dies. Hec autem
vicissitudo in nostris tantum partibus agitur. In in-
dia vero ubi sunt alij ortus syderum: sunt bi-
ne in anno estates: bini menses: in medio
hyemps placida. In egypto quoque nostra me-
dia hyeme capus herbis: floribus silua
frigidibus vesca: queque arborum pomis onu-
statur. Elementa et tempora.

Quatuor quoque elementa qualitatibus quibus
quatuor temporibus connectuntur. Terra namque
sicca et frigida autumno. Aqua
humida et frigida hyemi. Aer humidus
et calidus veri. Ignis calidus et siccus
estati colligatur. De hoc microcosmo.

Idem qualitatibus est humani corporis
tempus. vii. et microcosmum. i. minorum

duos appellatur. Sanguis namque quod vere cre-
scit est humidus et calidus: et hic viget
in infantibus. Colera rubea crescens esta-
te est calida et sicca: et hec abundat in iu-
uenibus. Melancolia id est colera nigra
crescens in autumno in punctionibus. Fle-
gmata que in hyeme dominatur in senibus
In quibus sanguis pollet: sunt hylares:
misericordes: ridetes: loquaces In quibus
colera rubea sunt macilenti: voraces: au-
daces: veloces: iracundi: agiles. In qui-
bus colera nigra: stabiles graues: com-
positi moribus et dolosi sunt. In quibus fle-
gmata tardi somnolenti: obliuiosi sunt

De anno

Annus dicitur ab inuocando: eo quod
a cuncta transeuntia innouat. Di-
citur etiam annus quasi annulus eo
quod in se reuoluitur ut circulus. Annus autem
multis modis accipitur. Primo lunaris an-
nus quinquaginta sex dicitur. Primo lunaris an-
nus est cum luna omnia signa zodiaci peruat.
qui. xxvij. diebus et horis. viij. constat.
Secundus duobus diebus et. iij. horis per-
lixi. post quos luna a sole reacceditur: quod
per menses notatur. Tertius dicitur cois: qui
xij. mensibus. i. ccc. lxxij. diebus expletur.
Quartus est embolismus dicitur id est sup-
augmetum: quod. xij. mensibus. diebus. ccc. lxx.
iij. diebus consistit. Qui uterque ab hebre-
is a pascale mense incipit. ibique finit. A
Januario autem a romanis luna inchoatur
ibique terminatur. Quintus est lunaris: siue
decemouenalis cum luna post. xix. annos
ad eandem recurrit etates. Sextus est so-
laris cum sol omnia zodiaci signa peruat: quod
ccc. lxx. diebus: et. v. horis constat. Septi-
mus bisextilis: dum quarto anno bisextus in-
feritur. et uno die longior priori cognoscitur.
Octauus est iterum solaris: cum sol per
xxvij. annos circulum concurrentium comple-
tatur. Nonus est mercurij qui. ccc. xxxix. diebus
completur. Decimus est veneris: quod. ccc. xlvij.
diebus completur. Undecimus est martis qui
duobus solaribus annis constat. Duode-

De ymagine mundi

decimus est iouis qui. xij. cōstat annis. Tercius decim⁹ saturni: q. xxx. annis explef. Quartus decimus qui vocat mag nus. q. xxxij. annis reuoluit. Extra hos sunt duo legales anni. vnus q̄ dicit^r an nus remissionis habens curricula anno: r̄. vij. alter iubile⁹. I. annoꝝ. Annū ciuilem. i. solarē: hebrei ab eq̄noctio verno: greci a solsticio: egyptij ab autumnno: roma ni a bruma incipiūt. Apud indos vnus mēsis. Apd egyptios x̄o olim erat ann⁹ q̄tuor mēsiū. Apd acarnanas. vj. mēsiū. Apud latinos. xij. mēsum. apd quosdā vnūquodq̄ tēpus anni. s. ver. z alia p̄ anno cōputabat. Uñ et plato ponit. ix. milia annoꝝ. tulius. xv. anno: r̄. Annus solaris vt in horoscopo ho: rologij inuestigatum est. ccc. lxx. dieb⁹ z quadrante perficit. Quadrās autem est quarta ps diei. scz. vj. hore. in q̄tuor aut annis. iij. quadrantes. xxij. horas conficiūt: qd̄ est integer dies. Hic ergo dies in q̄rto anno. vj. kalē. martij int: kalatur: z bissextus nominatur. Hunc Julius cesar interposuit z totius cōpo: ti errorē p̄ hunc correxit. Hunc egyptij z greci in fine anni supponūt. Romani aut in februario: eo q̄ breuior ceteris est interferūt. Ideo aut nō post finem mē: sis: sed infra mensem: quia ibi olim inte: ger mēsis interkalabat. Ideo x̄e nō añ vj. kalēdas martij. qz. vj. kalēdas mar: tij magno tripudio ciuitatē lustrabant. z nihil eis incipe ante transactam festi: uitatē licebat. De cyclis.

Cyclus indictōnalis ab octobri i: cipiens. xv. annis. Lidelus bisse: xtilis. iij. annis implef. Lidelus decēnouenalis a pascali luna inchoans xix. annis implef. Lidelus lunaris a Ja: nuario incipiens. xix. annis implef. Li: clus solaris a martio incipiens. xxvij. annis. L cyclus magnus. d. xxxij. annis pficit.

De olympiade

Olympias sūt q̄tuor anni. Apud ely:

den ciuitatē grecie est institutū post q̄t: tuor ānos ad olimpi montem conueni: re: et ibi palestriales ludos exercere: z i: de dicunt olympiades.

De lustris
Lustrū sunt quinqz anni. Romanis enī ab oibus gentibus soluebatur tribu: tum. Quinqz annis es. v. argentuz. v. aurū: z post q̄nquenniū ad romā venie: bant: et sp̄ lustrabāt vrbem: z ideo vnū: quodqz quinquenniū lustrū dicitur.

Dēs aut simul indictōnes ab indicēdo dicunt: qz sp̄ post. xv. annos ad primū censum id est es rediebatur. De etate.

Las vel generatio est vita cui⁹ qz hoīs: vel. c. anni. Est etiam etas cū null⁹ supsuerit q̄ nūc vi: uit.

Sūt qz sex etates hoīs. Prima in: fantia ad septē annos. Secūda pueri: tia ad. xij. annos. Tercia adolefcētia. ad. xxj. annū. Quarta iuuentus ad q̄n: quagesimū annū. Quinta senectus ad lxx. annū. Sexta decrepita vsqz ad cen: tesimū annū: vel vsqz ad mortē. Sunt nihilomin⁹ sex etates mūdi. Prima ab adam ad noe. Secūda a noe vsqz ad abraham. Tercia ab abrahāz ad dauid

Quarta a dauid vsqz ad transmigrati: onē babilonis. Quinta inde ad christū Sexta vsqz in finē mūdi. Secūda sūt mil: le anni. Dicit^r aut sc̄lm quia se sequitur. Inde seculū seculi. Seculū temp⁹ gre.

Seculū temp⁹ legis. Inde z sc̄la sc̄lorū. Sc̄la tpa cristianoꝝ: seculoz iudeoꝝ z paganorum. Et et seculū seculi regnū celoꝝ qd̄ sequit istud sc̄lm: sicut scribit^r Beati q̄ habitant in domo tua in secula seculoz laudabūt te. Decēnouenalis cyclus.

Decēnouenalis cyclus dis: citur quasi decem z nouē annoꝝ cyclus. Per tot enī annos peragit luna cursum suum nitens cōtra firmamētum. Diui: ditur aut in duo id est in duodeci cōes. z ymbolismales annos. Lōmunes.

Lōmunes dicuntur cum duo equa: les. xij. mensum lunariū: a pascha vsqz

Sex hōis etates

Sex etates mundi.

115.

Liber

ad aliud pascha concurrunt

Embolismus.

Embolismus q̄ sup crescēs dicitur ē is: q̄ a pascha ad aliud pascha. xiiij. mēses. i. xiiij. nonas lunas habet. Hoc totū ideo fit: q̄ pascha aīte eq̄noctiū z añ. xiiij. lunā apalis: q̄ apud hebreos primus ē. agi non licet. Diuiditur adhuc in duo: i. ogdoadē z endecadē. Ogdoas sūt. viij anni. Endecas. xj. Duo enī cōes semp p̄cedunt. iij. embolismū. In. viij. at̄ loco p̄cedit viij cōis embolismū. Hic numerus ogdoas appellatur. Deinde iterum semp duo cōes p̄eunt tertium embolismum. In. xiiij. loco vnus annus tm̄ p̄cedit embolismum: z hic numerus endecas vocatur.

Solaris cyclus.

Solaris autem cyclus viginti octo annis peragitur propter septē bissextos. Oportet enī vt bissextus singulos dies septimane tangat: et sic per eosdem recurat. Septies aut̄. iij. sūt. xx. z. viij. Bissexus enī in q̄rto anno interponit̄. Lunarē cursum: sic in articulari adiunctis vnguibz cōputabis. A radice pollicis: leue man⁹ incipe: et p̄ singulos articulos z vngues numera. z in fine minimi digiti. xix. annos habebis. Solarē aut̄ sic in articulis vtriusq; manus obiq; vnguibz cōputabis. A minimo digito leue man⁹ inchoa: z p̄ transuersū in. iij. digitis numera. in. iij. semp bissextum nota: in altera simlr manu: z habebis. xxiij. annos. Deinde in vtroq; pollice binos annos: qui p̄oribus iuncti reddūt. xxviij. annos. Seminus aut̄ est solaris cursus. Unus quo quottidie ab oriente in occidentē firmamentū seq̄tur. Alter quo cōtra firmamētū nitens. xxviij. annis gradit̄. Hic cyclis duob; conficitur magnus annus. Mā vities z octies. xix. vel decies: z nonies. xxviij. sūt. d. xxx. duo anni. Post quos oēs planez et oēs stelle ad p̄imū p̄ctū. vnde di-

gressi sunt: recurrūt: z p̄ easdē lineas vt prius redeūt. Luna nāq; quodlibet zodiaci signū: duobus diebus z. vj. horis ac bissextus hore lustrat oīa signa. xxviij. dieb; z. viij. horis puolat. Mercurius aut̄ quodq; signū. xxviij. diebus z vj. horis totū zodiacū. ccc. xxviij. dieb; puolat. Venus vero quodlibet signum xxviij. diebus: et. v. horis. totū significat ccc. xlvij. dieb; circuit. Sol. xxx. dieb; ac. x. horis z semisse: singla signa lustrat oēm zodiaci ambitū. ccc. lxxv. diebus: et vj. horis p̄rāsuolat. Mars quodq; signū. lx. dieb; z. xxj. horis: oīa signa duobus annis plabitur. Jouis stella singul signis vñū annū imorat: oīa enī sig. xij. annis puagat. Saturnus in vnoquoq; signo duos ānos: z. c. lxxxij. dies. et. xv horas. i. dimidiū annū immorat: totum aut̄ signiferi circulū. xxx. ānis p̄pter nimī ā altitudinem p̄tra celū: sicut alij p̄currens plabit. Ciclos eusebius cesariēsis primus instituit: postea theophilus alexandrinus ep̄s: rogatu leonis pape lucidius exposuit: deinde dyonisi⁹ abbas rome vt hodie habet scripto. ptulit.

De equinoctijs et solsticijs.

Equinoctia et solsticia faciūt. iij. zodiaci signa in moduz crucis equali spacio locata. Mā signū arietis in quo sol est creatus in oriente est positū: qd̄ facit vernale equinoctiū. Libra: in qua est luna cōdita est in occidentē. Huic opposita et facit autūnale equinoctiū. Lācer āt̄ versus aq̄lonē tenet celum vbi est altissimū et facit estiuale solsticiū. Capricorn⁹ v̄sus austrum p̄mit celum vbi est humillimū: z facit hyemale solsticiū. Equinoctium dicit̄ ab equa et nocte grece vero isemeria ab equa et die. quasi equi dies Vernale equinoctiū nō. viij. sed. xij. kalē. aprilis habendū: lex et euangelium clamat: vt horologij manifeste inspectō p̄bat. Scdm̄ enī legem nō licuit pascha ante equinoctiū celebrari. Qui aut̄ euā

giam dicit
sed. z. kalē.
ergo. viij. kalē
nunc dicitur
te equinoctium
soluere dicit̄
contra partem
incōuenientem
mē cū hoc ne
kalē. aprilis
re. p̄. l. o. a. cū
leuare pasche
suo tempore
faretur. B
non. viij. kalē
dum rem dicit̄
um non idco
nas eadem si
dum dicit̄.
sed. z. kalē
dum dicit̄
allimā dicit̄
scandere ca
solsticiū:
ari. habent
sol in capri
em et long
ignorat.

Luna
et horas.
ra. z. non
dicitur e
les quart
moment
gulos me
Integz d
lune hab
putatur:
autem in
mēse fit
altitudo

Rom b
solsticia z

De ymagine mundi

gelium diligenter legerit: dñm nō. viij. sed. x. kaleñ. apalis passum videbit. Si ergo. viij. kaleñ. apalis est equinoctiuꝝ tunc dominus contra legez: pascha: ante equinoctium celebrauit: qui legez nō soluere: sed implere venit. Sed et iudei contra patrium morem gesserunt: quod incōuenienti termino egerūt. Verumta mē cū horꝝ neutrū fuerit transacto. xij. kaleñ. apalis equinoctio dñs solito more: pascha cū iudeis. xj. kaleñ. apalis celebrauit: paschali die quod erat. x. kalē. suo sanguine nos redemit. viij. kaleñ. re surrexit. Autumnale quoqꝝ eqnoctium non. viij. sed. xij. kaleñ. octobris habendum demōstrat horologium. Solsticiū non ideo dicitur qꝝ sol stet: sed qꝝ altius celum scandere non valens retroꝝ dum flectat. Estiuale solsticiū nō. viij. sed. xj. kaleñ. Julij horoscopus habendum clamat horalogij: quod noctē breuissimā diem facit longissimum: cuz sol scanderit cancri signū. Hyemale quoqꝝ solsticiū: nō. viij. sed. xij. kaleñ. Januarij habendū. Eadem ratione pbat cū sol in capricorno positus breuissimū diem et longissimam habere, noctem non ignoꝝat.

De saltu lune.

Luna a sole recedens post. xxix. dies et horas. xij. eum iterū consequit: sꝫ hora. xij. nondū peracta a sole reaccendit. Restant enī ex hora. xij. per singlos mēses quattuor momenta et vncia vnus momenti: et vnus athomus. Hec p singulos menses augmenta per. xix. annū integꝝ diē pficiunt. Qui dies numero lune subtrahitur: dum pma pro. xxx. cōputatur: isqꝝ saltus lune nominat. Ideo autem in decimo nono anno: et in Julio mēse fit saltus lune: quia et hoc facit mī astronomie egyptus.

De minutis.

Itam hic sepius minute ponunt que forsitan a plerisqꝝ minus sciuntur. Sci-

endum qꝝ vncia est. xij. pars cuiusqꝝ rei in. xij. diuise. Semis vel semisse dimidia pars cuiusqꝝ rei in duo diuise. Bisse due partes alicuius rei in tria partite: tertia sublata. Quelibet autem pars illarum trium dicitur trines Rei enim in quatuor diuise partes: quarta pars dicitur quadrans: relique tres dodrans.

De Regularibus feriarum et concurrentium.

Regulares feriales et concurrentes: a martio sumunt initium: a quo olim romani habuerunt anni principium. A romanis enim sunt inuenti. Regulares dicuntur inde. qꝝ calculatores regant. Concurrentes vero inde qꝝ regularibus concurant. Regulares tale exordium habent. Solaris annus. ccc. lxx. diebus. peragitur. Sol autē per singula duo decim signa triginta diebus immoꝝat. Duodecies ergo triginta vel tricies duodecim sunt. ccc. lx. Quisqꝝ remanentes. Ibi sunt regulares martij. In ceteris autem mensibus sic oriuntur. Precedētis mensis dies cū regularibꝫ in septē eqꝝ partes partire quod remanet: da sequēti mensi pro regularibus. Clerbigratia. Martius habet dies. xxxj. et quinqꝝ regulares: quod sunt septies quinqꝝ: et remanet vnus. Ihic erit regularis aprilis. Sic in ceteris. Concurrentes autem habent hoc exordium. Solaris annus habet ebdomadas quinḡgintaduo et vnū diem. Ihic vnus dies erit primo anno solaris cycli concursus: quia concurrat cum regularibus ad veniendam feriam in kaleñ. mensium. Singulis annis adde vnū vsqꝝ ad septē. Quarto āno bissextus pro concurrente accipitur. ideo qñto anno vna concursus trāsilitur. Bissextili anno verte in Januario et Febuario bissexto pro concurrente. In reliqꝫ mensibus concurrunt. Primus annus in creatione mundi fuit sine concurrente.

Quotta feria fuerit in .ix. kalen. aprilis vel .vj. kalen. martij: tot erit cōcurrentes illo anno. Lonūge cōcurrētes regularibus: si infra .vij. fuerint: talis erit feria in kalendis cuiusq; mensis. Si septem exceſſerint. vij. ſublatis qđ remanet erit feria. Hi enī regulares atq; cōcurrētes ſeptenarium numerū nō excedunt.

De regularibus et epactis.

Regulares lune et epacte a ſeptēbra ſurtiū ſumūt: quem egyptij ponūt anni pncipiū. Ab ipſis enī ſūt inuēti. Hi regulares ſimile habent exordiū vt ſupiores & ideo ſeptēber habet qnq;. In reliquis menſib; ſic inueniunt. Precedentis meſis dies cū regularibus ſume: ſi triceſſimam habet lunā. xxx. tolle qđ remanet tribue menſi ſequēti p regulari. Si xō .xxix. his ſublatis: qđ remanet erūt regulares.

De epactis

Epacte xō ſic oriunt. Ann^o ſolaris habet .ccc. lxv. dies: lunaris aut. .ccc. liiij. Qui numerus ab alio. xj. diebus ſupatur. Hi vndeci epacte id eſt adiectiones noiuntur qz ſingulis annis regularibus meſum ad inueniendam lunā adijciunt. Singulis ergo annis adice. xj. ſi infra. xxx. fuerit numerus ipe erit epacte pntis anni. Si vltra. xxx. tolle. xxx. qđ remanet erūt epacte. Verbigra. Primo anno. xj. ſecūdo iteruz. xj. erūt. xxij. tercio itez. xj. erunt .xxxij. ſublatis. xxx. erūt. iij. epacte Sic deinde. Regulares adde epactis ſi ifra .xxx. fuerit numerus: talis erit luna i kalen. menſi Si vltra: tolle. xxx. quot remanēt: totta erit luna. Prim^o ergo ann^o decēnouenalis habet. xxx. epactas: ſed ideo dicitur q nullus habeat: qz i ſingulis menſibus. xxx. reiciunt: & nulla ſolis regularibus inuenit. Quotta luna fuerit in. xj. kalen. aprilis. tales erūt epacte anni illi.

Quot horis luna luceat Luna prima luceat. iiij. punctis. Secūda. viij. punctis. Tercia. xij. & ſic vſq;

ad plenilunium quottidie. iiij. pūcti adijciunt. In decreſcēdo ſimiliter quottidie. iiij. auferunt In plenilunio tota nocte luceat. Lum eſt. xxx. nihil. In lunari cōputo. v. pūcti faciunt vnam horam. De vnaquaq; ergo die. iiij. punctis ac ceptis. et. v. vnicuiq; hore diſtributis: quot horis luna in nocte luceat cit^o videbis. Notandū q; ligna in decreſcēte luna: vel poſt iulij & auguſtū in eſem preciſa a vermibus traminibus & carie manebūt illeſa. Etatem quacunq; lune quater multiplica. huncq; numerū ter dicto: & quot in ſūma reperis: tot partibus zodiaci lunā a ſole noueris diſtare et ſolem poſt tottidē dies ad eūdē locū venturum. In quo ſigno luna ſit. Sol cuilibet ſigno. xxx. diebus minoratur. Vide ḡ in quo ſigno ſit: & quot dies adhuc in eo moraturus erit: tot ex predicta ſūma eidē ſigno tribue: reliquos q de eadē ſumma ſup fuerint ſequentibus ſignis p. xxx. diſparcies: et cui ſigno defuerint. xxx. in eo eſſe lunam noueris.

Annus domini.

Inueniendum annū dñi: ordines indictionum ab incarnatōe eius: qui ſunt. lxx. per. v. multiplica addens. xij. quia tres indictiones annū natiuitatis xpi pceſſerant. et ſunt mille. c. xx. his adde indictionem pſentis anni: et habebis annum dñi. In indictiones. Ad inueniendam indictionem trāfacti anni cum indictionib; tribus q ei^o natiuitatē pceſſerant per. xv. partire quot remanſerint: tota eſt indictio. Si nihil remanſerit. xv. erit. Epactas Inueniēdas epactas Annos domini per. xix. diuide quod remanſerit per. xj. multiplica. ſi ifra. xxx. fuerint: epacta illius anni erit. Si vltra. xxx. ablatiſ qđ remanēt p epactis habebis. Quā natus eſt dñs. xj. epacte erant.

Solaris annus.

Regulares et Epactas
ab Egyptijs inuenta sunt

De imagine mundi

a **D**iuiniendū solarē ānū annis dñi adde. viij. qz tot anni solaris cycli ei^o natiuitatē p̄cesserāt. Hāc sūmā p. xx. z octo diuide q̄t remanēt tor^o erit. Si nihil remanet. xvij. **L**ocurrētes.

a **D**iuiniēdas p̄currētes. ānos dñi sume z pp̄ nūm bissexti q̄tā prem totius numeri eis adde. iij. regulares adde: qz tot cōcurrētes ei^o natiuitatem p̄cesserāt. Hūc totū numerū p. vij. diuide: z q̄t sup̄sūt illius anni concurrentes erūt. Si nihil. vij. existūt. **B**issexus

Diuiniendū bissextu ānos dñi p. iij. diuide q̄t remāserint: tor^o est annus a bissexto. Si nihil remāserit bissexus erit. Similiter solarē ciclū sublato anno: p. iij. deinde: qui remanet ānus a bissexto ē. **L**icl^o lunaris

Diuinienduz lune cyclum: de annis dñi duob^o sublatis: q̄ eo nato de eodem cyclo restabant.

a **D**ecēz septē enī p̄cesserāt: ceteros p. xix. diuide: qui sup̄fuerit anni lunaris cycli erūt. Si nihil remāserit. xix. erūt. Hic p̄zie est romāoz sicut decēnouenalis hebreoz. z sicut p̄ istū pascha: ita p̄ illū cognoscit que ē lunaris accessio. **D**ecēz

Diuiniendū decēz (nouenal^o nouenalis cycli annū Annus domini sp̄ vnū adice: qz secūdo ei^o anno natus ē dñs: ac p. xix. diuide. q̄ remāserint instās annus erit. Si nihil remāserit. xix. erit. Annos ab initio mundi: muta in. xv. kalēn. aplis: qz ibi ē primus dies seculi.

a **A**nos dñi muta i. vij. kalēn. ia. uuarū. **L**iclū lunare in kalēn. ia. nuarū **L**iclū solarē ibidē. **L**iclū decēnouenalē in noua luna aplis. **L**ocurrētes in kalēn. martij. **E**pactas i kalēn. septēbris. **I**ndictōes in. vij. kalēn. octobris

De clauibus terminorum **D**claves terminoz inueniēdas: sume annos decēnouenal cycli: z. vij. dies ebdomade: q̄ siml^o iū

cti sūt. xxvj. z hec ē p̄ma clauis. **S**ecūdo x̄o āno iūge. xix. cū prima clauē sūt xlv. tolle. xxx. remanēt. xv. z hec ē secūda clauis: sic fac p̄ singlos ānos vsqz ad xix. annū. **I**n. xix. anno iūge. xvij. pp̄ter saltū lune. z sic inuenies primā. **H**ic autē memor esto: vt cū numer^o sup̄dict^o xl. excreuerit. xxx. recisis: remanens est clauis. **T**erminus pascalis

Terminus pascalis. xiiij. luna ē ap̄ril: z pasca iudeoz. **E**rgo p^o vernale eq̄noctiū vbicūqz luna

xiiij. occurrerit: ibi absqz dubio termin^o pascal^o erit: z in sequēti dñico pasca nostrū cōstabit. **S**i termin^o in dñica obuenit: in sequēti dñica pascha celebrandū erit. **H**ūc termi p̄uersus. **N**one ap̄ril^o sed et feriā ei^o facillime poteris reperire.

Termi āt a. xij. kal. ap̄rilis vsqz ad. vij. kalēn. maij sūt req̄rēdi. **Q**uos etiā sic inuenire poteris **T**ermini precedentis anni pone in primo articulo pollicis leue man^o: z sic p̄ singulos articulos vn̄guet

qz digitorū eiusdem manus dies terminorum computa: qui iterū ad p̄mum articulum occurrit terminus erit. **U**t aliter a termino cuiusqz āni nichea: et retro vsqz ad. xij. litterā calcula: z habebitis terminū sequentis anni: si cois est ann^o

Si autē embolismus est: in ante cōputa vsqz ad. xx. litterā z habebis terminū. **V**erbi gr̄a. **A** termin^o primi anni: qui est i nonas ap̄rilis retro numera. z i. xij. l̄ra q̄d est. vij. kalēn. ap̄rilis terminū secūdi anni qui est cōmunis habebis. **A**b hinc vsqz in. xx. litterā in antea: quod est ydus ap̄rilis computa: z terminū terciū anni: qui est embolismus habebis **A**lter a radice pollicis inchoa: z p̄ singulos articulos trium digitorū calcula: z in quarto digito hēbis terminū. **T**erbiḡra primo anno dic. **N**onas ap̄rilis. ij. nonas iij. nonas. iij. nonas. kalēn. ap̄ril. ij. kalēn. iij. kalēn. iij. kalēn. v. kalēn. vj. kal.

vij. kalēn. z. vij. kalēn. occurrit termin^o

De regularibus

Regulares eiusdē termini sic inuenies. kalendis. aprilis. Pro prima feria pone: et sic vsq; ad terminū eiusdē anni dies numera: q̄rta feria erit termin⁹ tot erāt regulares. verbigra kalē. aprilis. da dñice: et nonis aprilis obuēniēt. v. ferie. quinq; ḡ erūt regulares. Sic in ceteris. v. aliter. Quot est ann⁹: decennouenal' cicli: tot dies terminoz a nonis aprilis in antea cōputa: et terminū habebis. v. bigra kalē. aprilis da dñice. et nonis aprilis obuēnit. v. ferie. Quinq; ergo erūt regulares Sic in ceteris. Porro si terminus añ kalē retro calcula: si post kalē in antea cōputa. Post. vj. idus Ianuarij vbi cūq; x. luna occurrerit termin⁹. lxx. erit. quē sic reperies. Quot dieb⁹ pascal' termin⁹ a kalē. april: siue retro siue in añ abest: tot dieb⁹. lxx. mal' termin⁹ a vno kalē. februarj vel in ante vel retro erit. Post vj. idus marcij. vbi luna: ij. obuēnerit: termin⁹. xl. me erit quē a. xij. kalē. martij ad instar pascal' distare p̄peries. Bis sextili āno. lxx. a. iij. kalē. februarj. xl. ab. xj. kal. martij req̄re. lxx. omni bisextili anno. xl. tūc tātmōdo cū termin⁹ añ bisextū aduenerit. Termin⁹ rogationū est. xx. luna maij. hunc require a nonis maij. vt sup̄. Terminus pentecostes est iij. luna Junij. hūc x̄o a. xij. kalē. iunij require p̄ oīa vt sup̄. Ad inueniēdas ferias terminoz. Locurrētes p̄ntis añi regularibus iunge: si infra septez fuerit nūc talis erit feria. Si vltra sublat'. vij. qd̄ remanet: feria erat. A. v. kalē. decēbris vsq; ad. iij. nonas eiusdē. Vbi cūq; dñica occurrerit: aduent⁹ dñi erit.

De embolismo.

Primus embolismus. iij. nonas decēbris: luna prima in secūdo anno decennouenalis cicli. Secundus embolismus. iij. nonas. Septēbris in q̄nto anno. Terci⁹ embolismus.

ij. nonas marcij. in. vij. anno. Eodē anno. iij. kalē. maij erit luna. xxvj. et i kalendis iulij. xxix. epactis mētientibus. Quartus embolismus. iij. nonas Ianuarij in decimo āno. Eodē anno erit luna xxvij. i kal. martis. epactis mētientibus nisi sit bisextus. Quint⁹ embolismus. iij. nonas nouēbris in. xij. anno. Sextus embolismus. iij. nonas augusti: in. xvj. anno. Septim⁹ embolismus. iij. nonas martij i. xix. anno. Eodē anno luna erit xxvij. in kalē. maij. et. iij. in kalē. augusti cōtra epactas lune saltu facto i iulio. Si tercio nonas martij embolismus lunatio negligit' in. xix. anno terminus pascal'. xv. kalē. maij. illo anno nō erit Dies egyptiaci.

Dies egyptiaci ideo dicuntur: qz ab egyptijs sūt inuēti: et qz dicif tenebrę ip si tenebrosi inde nominātur: eo qz icautos ad tenebras mortis pducere affirmant. Per descriptū volubile tēpus sic voluitur volubilis mūdus. Sed nos tēporis volubilitatē iam postponamus. et ad stabilitatem cui mente tendamus.

Explicit

Opera sancti Anselmi que is sc̄psit hoc libro q̄salutari fidoze clauduntur. Anno xpi. M. cccc. lxxxj. die vero vicesima septima martij Hauenberge. per Caspar hochfeder: opificem mira arte ac diligentia impressa.

